

LASTEN OSASTO

SOINTULA B. C., CAN.

Tervehdys täältä Malkosaareltakin Toverittaren pienille lukijoille. Olemme täällä kuin "Jumalan kukkarossa" ikäänkuin eristettynä muun maailman pahuudesta ulkonaisessa suhteessa. Mutta aina kaksi kertaa viikossa tulee laiva satamaamme, tuoden viestejä muun maailman touhista, joten siis olemme sanomalehtien välittämällä työväenluokan järjestötoiminnan kanssa sisäisessä yhteydessä yhtä lähellä taistelun hyöriä kuin mikä palkkakunta hyvänsä.

Toimintamme on täällä kokolailla vilkasta. Täällä on puhujaseura, jossa käydään hyvin ahkerasti. Siellä me oprimme kaikenlaisia aatteeseemme kuuluvaa ohjelmaa. Ovat myös perustaneet tänne lukurenkiaan. Voimistelu-seura on myöskin, jossa voimistellaan oikein "täydellä höyryllä", siinä on meitä tyttöjä ja poikia.

Muuten tämä patikka on siltä hyvä, että työväenluokan vaimot vetää puoleensa lapsia ja nuoria enemmän kuin isot palkkakunnat, joissa kaikenlaiset porvarilliset "humpukilaitokset" houkuttelevat mukaansa vähemmän vakaantunteita mieltä.

Nyt siis lopetan loruni. Minä olen 13 vuoden vanha enkä ole vielä tottunut oikein tähän julkiseen kirjoittamiseen, mutta lupaan yrittää joskus toistekin. — Ilma Vainio.

MONESSEN, PA.

Täältä Monessenistä ei ole pitkään altkaan kirjoituksia ollut Toverittaren "Lasten osastossa."

Meillä on täällä pyhäkoulu ja meidän opettaja oli Mrs. Hilma Heikkilä pienille lapsille, emmekin periviikkoa sitten saatiin Mrs. Saimi Niemelä. Opettaja on meidän määrännyt kirjoittamaan Toverittaren vuorotellen ja minä nyt koetan täyttää velvollisuuteni.

Täällä aletaan tekemään uutta Junior korkeakoulua kuin kaikki muut koulut ovat niin täynnä, että pienemmät lapset käyvät vain puoli päivää koulua.

Maaliskuun 12 päivänä täällä vietettiin Naistenpäivää ja olikin monipuolinen ohjelma, mutta kuitenkin parhain numero ohjelmasta oli puhe toveritar Aholalta. Kirjoitan toisten lisäksi. Keväen tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille.

Lyyli Mondo.

LEMPSTER, N. H.

Ensikerran tervehdän teitä pienet toverit tämän Toverittaremmen "Lasten osastossa." Eikö olekin hauskaa, että on olemassa lehti, jossa on "Lasten osastokin", johon kelpaa meidän pienten kyläykset. Minä kysyn äidiltäni, että miksiäkin vain Toverittareissa on "Lasten osasto"? Xiitni keroti, että se on naisten lehti ja että äidit, jotka ovat kaikkein läheisimmässä suhteessa lapsiin, ovat tahtoneet omaan lehtoomme pienen paikan lapsiaan varten, että heillä on siinä tilaisuus kehittää itseään ja lähettää tervehdyksensä muille työläislapsille ympäri maailman. Paljon siinä on ollutkin lasten kirjoituksia ja minäkin olen monesti alkonut kirjoittaa, mutta en ole oikein mielestäni osannut.

Me asumme farmilla ja on meitä kouluaun matkaa 3 mailia, mutta ei meidän tarvitse kävellä sitä matkaa. Minun vanhempi veljeni ajaa koulutimä. Hän on 14 vuoden vanha ja on itsekin koulussa. Nuorempi veljeni on 11 vuoden, ja itse olen 10 vuoden vanha. Me kaikki käymme koulua. Jätämme hevosen päiväksi koulun lähellä olevaan farmipaanaan. Meidän naapurista käy 2 lasta myös koulussa, jotka tulevat samassa kyydissä. Te kaupunkilaislapset varmaan ajattelette, että sepä olisi hauskaa koulun käyntiä. Hauskaa se onkin, kun on kauniit ilmat, mutta talvella oli väliin niin kylmä, että melkein rekeeni kontettiin, vaikka paita kuinka paljon vaatteita päälle. Kuitenkin olemme paljon terveempiä nyt täällä, kun silloin kun asuttin kaupungeissa. Kolmatta vuotta käymme koulua täällä, emmekä ole yhtään päivää olleet sairauten takia pois koulusta. Minä olen viidessä luokassa nuorempi veljeni on kuudessa ja vanhempi veljeni on seitsemässä. Minä olen täällä farmiteillä kulkessamme ihmetellyt sitä että tuontuostakin näkee tyhjiä asumattomia farmeja. Minun silloin tekee mieli kysyä että missä tuon talon asukkaat on? Miksi he ovat lähteneet kotoaan? Onhan täällä niin ihana elää. Ja kun äiti lukee lehdistä kuinka äärettömän paljon on suurkaupungeissa työttömiä ja kodittomia niin heti ajattelen että onhan täällä niin paljon tyhjiä koteja ja niin paljon työtä miksi ei ne tule tänne? Voisiko joku teistä pienet toverit vastata näihin kysymyksiin tai haluaisiko joku tätä niitä asioita selittää. Ehkä nyt lopetan toivon hauskaa kevättä kaikille Toverittaren lukijoille, Toveri-tervehdyksellä. — Helvi M. Sairio.

Äidin muisto

Meillä on muistoja monia, eri luontoisia, mutta me tapaamme eniten pitää mielestämme ja muistella tapahtumia, jotka ovat jossain määrin tekojoni tai vaikuttaneet meihin itseemme.

Ollessani lapsi keroti äitini usein kaikkia vanhoja tapahtumia hänen lapsuusajoltaan ja myös kokemuksistaan aikuisiksi tultuaan. Olin halukas niitä kuuntelemaan, vaikka ne eivät olleetkaan mitään elämän nautintoita muistuttavia, vaan olivat vain jutelmia kärsimyksistä ja elämän vastoinkäymisistä. Hän kertoi mitä kaiken saa köyhä ihminen ja vallankin nainen kärsii silloin kuin rikkaat istuvat vallassa. Näistä hän puhui ja tahtoi luoda minun sellaisen hengen, joka voi tuntea rikkaat ainoastaan riistajina. Hän usein lisäsi kertomustensa loppuun: — kun sinä tulet niin vanhaksi kuin minä ja joudut avaraana maailmaan, ei sinulla ole enää kannettavana niitä kärsimyksiä kuin on minulla ollut; ihmiskunta tulee kerran olemaan tasa-arvoista, kaikki yhdenvertaisia.

En silloin vielä kiintynyt erittäin noihin asioihin, vaan hengessäni kuitenkin ajattelin: sepä hauskaa kun kaikki ihmiset ovat yhdellä tasolla. Nyt myöhemmin olen vasta tullut täysin ymmärtämään noiden sanojen sisällön, sillä äitiniäkin ei voinut täysin sitä selittää, millä keinoin tasa-arvoisuus saavutetaan. Ainoa selitys oli hänellä, että ihmiset kehittyvät ja tulevat siksi järkeviksi, että he eivät löydy entiseen elämäntapaan.

Ja nyt, kuin vallankumous väreet halkovat ilmaa, tunnen äitini sanojen kaikkuvan korvissani ja siksi tunnen voittamattoman halun ja velvollisuuden tunteen, tehdä parhaani, että kerran tuo kansojen vapaus koittaisi... että kerran koittaisi se keväinen huomen, joka murskaa orjunden kaahleet. Ja telatä nuoret lukijat, teistä on nouseva se sukupolvi, joka suorittaa viimeisen tehtävän siinä kaullisessa yhteistyössä, jota teidän vanhempanne ovat käyneet alkamaan ja johon yhteisrynnäköön nyt olemme astumassa. Siis jokainen köyhällisten lapsi liittyykö nuoruuden voimallaan vallankumoustaistelua tukemaan — A. K.

Kaksi juhannusta

(Toverittarelle kirj. S. W. P.)

Oli juhannus yö, iloisesti palaa roihustivat kokkotulet Kallioniemellä. Kylän nuorisoa, etupäässä työläisnuorisoa oli kokoontunut runsaslukuisen parvi vanhaa totuttuun tapaan juhlimaan juhannusyötä, kesän herkinä hetkeä. Kaikki oli sopusuhteissa: ilmassa väreili leppoisa tuulen henki, kauniisti kuvastui kokkotuli heikosti väräilevään veden pintaan ja yöpuolelta laskeutuivat pikkulinnut, virittivät viimeisiä säveliään. — Kallioniemellä vain oli iloa ja elämää.

Eräs nuorukainen esittää yksinlaulun. Laulu viehättää kuulijoita, vanhat heidät luohehina. Kaikkien katseet ovat kiinnittynyt laulajaan, lukan ei liikahta paikaltaan. On niinkuin tuo äsken niin eloisa aaltoileva parvi olisi maahan kiinnitetty. Eräs neitonen nousi silloin pienelle

kivelle, nähdäkseen paremmin laulajan ja nyt oli hänen päänsä vähän ylempänä muiden lähelläolevien päitä. Kokkotuli loi kauniin rusohohteen hänen kasvohinsa kesäyön herkkässä hämryydessä. Hän oli viehättävän kaunis nuori neitonen. Ei ollut elämää ankaraa vielä hänen kasvohinsa uriaan uurtanut, ei leimaansa työnyt. Hänen suurissa, sinisissä silmissään loisti usko suureen elämään onneen.

Näki nuorukaisenkin laulaessaan tämän kauniin neitosen, näkipä vielä miten neitonen katsoi suoraan hänen silmiinsä, suurilla luohehivilla silmillään. Tämä katse sulpassi hänen äänensäkin, niin että tuossa laulussa, joka äsken niin kirikkaasti heittäen kulkui, saattoi nyt erottaa soraäänäkin. Mistä se johtui sitä ei tietänyt muut kuin nuorukainen itse sekä tuo kaunis neitonen. Viuhdoin laulu loppu ja nuorukainen poistui paikaltaan syvästi kumartaen ja yleisö osoitti mieltymystään rajun käntentaputusten kautta.

Nuorukainen tuli nyt ja asettui istumaan lähelle neitosta niin että he hyvin saattoivat nähdä toisensa. Heidän katseensa yhtyivät taas yhtyivät toiserkin kerran ja sen jälkeen vielä monta kertaa. Neitonen tunsi tarvetta puhua jotain mutta kun hän taas katsahti nuorukaiseen petti hänen rohkeutensa ja hän punastui korvia myöten. Reipas nuorukainen huomasi sen heti ja sanoi:

"Mennäänkö juomaan kuppi teetä."
Sillä se alkoi sitten heidän seurustelunsa. Kesän kauneimpana herkimpana hetkenä löysivät kaksi elämänsä keväällä olevaa työlläistään toisensa. Yö oli loppuun kulunut. Aurlinko jo heitti ensimmäisiä kultaisia säteitä metsän takaa kun nuorisoparvi hajaantui ja nämä kaksi ihmisestä, joiden nuoret sydämet olivat auneet yhteiseen, suuren elämän sarastukseen olivat tuttua keskenään. Heistä tuntui kuin he olisivat olleet jo kaun tuntuja, niin voimakas oli heidän yhteenkuuluvuuden tunne.

Kesä hiipi hiljaa tiehensä, luovutetaan vallan sinkälle syksyille. Mutta neitonen, joka kesän herkimällä hetkellä oli löytänyt sen, jota hän jo kaun tietämättään oli toivonut, ei huomannut lainkaan sitä muutosta, joka luonnossa oli tapahtunut. Hänen rinnassaan asui kesä, onnen tunne paisui paisumistaan, elämä avartui. Vain onnesta unelmoi hänen sydämensä, tulevaisuus kirkkana loisti ja valoisana hänen edessään.

Niin kului syksy. Talvi tuli kaikkine koettelemuksineen, kaikkine kärsimyksineen. Hänenkin onnentunteeseensa alkoi sekottautua tuskaa, jotaakin epämieluisuutta tuntematonta tuskaa...

Suomen työväenluokka oli pakotettu koettamaan asevoimin oikeutta itselleen. Siksi kalisivat aseet, veri vuosi virtanaan. Kaksi luokkaa selvisi vastakkain.

Hänen sulhasensaakin oli, ollen luokkatoimien työläinen, liittynyt punaiseen armeijaan, taisteli vimmastusti kuolema silmään edessä.

Yhä harvemmaksi kävivät ne hetket, jolloin he saivat yhdessä viettää. Myrsky kihtyi kihtymistään. Jo alkoi epävarmuuden tunne saada sijaa neitosen rinnassa. Mitäpä, jos nuo heidän kuvittelunsa, nuo kauniit tulentuivat eivät koskaan toteutuisi? — Sen hän väisteli, että jotain kauheaa tuntematonta oli tulossa.

Olipa sitte kerran tällainen synkkä harmaa päivä. Hän mielti juuri, milloin taas näkisi sulhonsa, sekä veljensä, joka myös oli rintamalla. Kamala epävarmuus ahdisti häntä, näkisi enää koskaan rakkeimpansa, jota ilman hän ei voinut elää. Iltä johtui. Hän laskeutui levolle, mutta ei voinut saada unta silmiinsä. Jostain kaukaa kuului jo tykkien jyskettä, kuului selvästi liiankin selvästi. Kuuli hän samassa jotain muutakin: hänen äkkunsaansä koputettiin hiljaa. Hän katsahti ulos ja hämärässä näki hän sulhonsa seisovan reippaana. Taas pilkkisti toivon säde hänen sydämeensä. Mitä jos vielä kaikki päättyisi hyvin... Viuhdoin oli siis hänen sulhonsa tullut hänen luokseen mutta aikoi hetkisen kuluttua taas läh-

Silloin valtasi neitosen kamala tunne tunne joka käski pitämään luonnan tämän ainoa, jonka luona hän tunsi itsensä turvallisiksi. Tämän yhden yöhetken edes täytyi hänen saada viettää rauhaa turvallisuuden tunne rinnassa. Nuorukainen jätkin mutta kumpikaan ei tiennyt että se oli viimeinen yö, jonka he saivat yhdessä viettää.

Plan sen jälkeen valloittivat "valkoiset" paikkakunnan. Suuressa teurastuksessa, jonka he panivat telmeen ilman minkäänlaista tutkintoa, tulivat ammutuksi hänen sulhonsa ja veljensä. Hänen isänsä vietin vankileiriin ja kuoli vähän myöhemmin siellä nälkiin. Xiiti ei jaksanut iloin elää, vaan kuoli surun.

On taas juhannus. Suomen työväenluokan murheen juhannus. Kymmenet tuhannet orvot, teloitettujen ja vankileirien hirveään kurjuuteen nääntyneiden perheet kyynelöivät puutteessa ja ahdistuksessa. Nämä kansalaisuuden muistot puhuivat kaammea kieltään, ne kertoivat luokkasaasta, ehkä hirveämmästä, mitä historia tuntee.

Neitonen, jonka silmät viime juhannuksena vielä niin iloisina säteilivät istuu nyt yksinään joen rannalla, sydämessä synkkää synkempi suru. Ei ole enää kasvot samaa elämäänsä, ei silmissä samaa elämän uskoa, joka vuosi sitten niissä säteili. Nyt ovat kasvot kulluneet, silmät tuijottavat tyhjänä juoksevaan veteen. Päällään oli hänellä kulunut, musta surupuku. Hän muisteli menneen vuoden katkeria tapahtumia, jotka olivat lyöneet pirasteiksi kaikki hänen valoisat elämänsä toivonsa. Itsekseen hän nyt syruksaan hyräili laulua:

"Ei tullut kesä minulle niinkuin muille, tuli kevään jälkeen syksy kylmä vaan."

Nämä katkerat muistot täyttivät hänen murtuneen mielen pohjattomalla tuskalla. Miksi, kenen hyväksi hänen kannattaisi elää? Kaikkea olevaleista vastaan kapinoi hän, eikä huomannut, että elämä oli juuri suuressa luonnistuksessaan sekä hänessä itsessään että hänen ympärillään, kietonen kiinnit itsensä jokaisen ainehuokasen näkymättömän sitein.

Juuri tänä elämänsä heräämisen vuosipäivänä hän tahtoi vapauttaa itsensä kaikista kärsimyksistään.

Herkkä hämy peitti seudun. Mikään ei häirinyt hiljaisuutta. Hänen mielestään oli sanomattoman ihanaa kenenkään häiritsemättä vapautua näistä katkerista muistoistaan.

Kuoleman varjo kuvastui hänen kasvotensa hänen noustessaan seisomaan ja aikooaan siirtyä lähemmäksi rantaa. Samassa hän katsahti Kallioniemelle päin: Siellä paloi kokkotuli ja harmaapukuisia "suojelijoita," valkoiset nauhat käsivarsissaan karkeloivat "lottiensa" kanssa tulen ympärillä.

Mutta mitä se oli? Hänen sydänalassaan tuntui heikko liikahtus. Se näytti virkistävän häntä. Jälleen tuntuu liikahtus ja hänelle selvisi kaikki: Se oli elämä, suuri, salaperäinen elämä.

Hänen kasvotilleen tuli nyt äidillisen lempeä, kärsivä ilme. Hän kuis-kasi: "Olen äiti, hän elää minussa."

Elämä kutsui häntä taas suureen tehtävään, Kuolemanajatus pakeni.

Nuortuneena, pystyssä päin hän läksi sieltä tuntemattomia kohtalot-taan kohden. Hänelle oli selvinnyt suuri elämäntehtävä: hänenkin tuli osalltana olla kasvattamassa uutta, luokkattoisempaa sukupolvea työväenluokkaa ympäröivä porvariston sokeaa vihaa vastaan.

UUSIA ROMAANEJA

Villahame	\$. 55
Huutajaiset 55
Rikos ja Rangaistus	1.25
Rakkaiden oppikirja 75
Tiilenpäät Lukemassa 40
Kuolleista Herännyt 60
Jacob Ortalin Viimeiset kirjeet..	. 80
Kieltämys (naisten romaaneja) ..	. 50

Toverin Kirjakauppa

Box 99, Astoria, Oregon.